

og bære den frem i deres Færd, naar de, der ere mest opblæste af Videnskaber og Kundskab trods al deres Ærdom, falde ind under den modsatte Dom. Det er berettiget at udtale sig saaledes; thi desværre have vi, alfor mange Vidnesbyrd derom, ogsaa i vort lille Samfund, og derfor kan det ikke gaa an, at de Herrer føre Ordet paa denne Maade om den almindelige politiske Valgret og dens Frugter eller om den almindelige Valgret efter de Forslag, som her forelægges. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Vrix) sagde, hvad jeg fuldstændig skal underskrive, at man skal bygge sit Hus ikke for Solfkinsveir alene, men ogsaa med den Forventning, at der kan komme Storm og Uveir; men som man nu har bygget Huse, mener jeg, at de Herrer kun have bygget dem for Solfkinsveir; de have kun bygget dem for den Tilstand, at de Udelukkede, de Tilsidefattede roligt vilde finde sig i at beholde den tilsidefattede Stilling som de nu have, og tie dertil. Men naar Bevægelsen da kommer, uden at man vil agte den, naar berettigede Fordringer stige frem uden at kunne tilfredsstilles, blande mange Uberettigede sig med, og saa kommer der Storm og Uveir, der bryder de Huse, som kun ere lavede for Solfkinsveir. Jeg er overbevist om, at Forslagsstillernes og deres Benneres Mening er langt rigtigere, at man nemlig ved itide at imødegaa berettigede Fordringer vil imødegaa, hvad man ellers kan frygte af Stormveirs- og Uveirstid; ved at lovfæste saadanne Grundsætninger, som her ere udtalte, vil man, hvor der nu er Utilfredshed, udbrede Tilfredshed med Tilstanden paa dette Omraade; og alle de Forhold, som staa i Forbindelse dermed; man vil holde megen berettiget og uberettiget Misforhold nede i Samfundet. Det se de Herrer ikke, men det er vor Betragtning, og vi have Ret til at sætte den mod deres.

Den ærede Indenrigsminister har udtalt sig om Sagen, saaledes, som vi efter hans tidligere Udtalelser som Minister kunde have ventet. At jeg ikke, da jeg ifjor første Gang bragte Sagen frem, havde ventet dette af den ærede Minister, har jeg tidligere udtalt — thi fordi man bliver 8 Aar ældre, behøver man

ikke at stifte Grundsætninger — men jeg skal for Dyrigt ogsaa her gøre mig en Forholdelse af at minde om, at blandt dem, der for 8 à 10 Aar siden vare med til at stemme for den almindelige Valgret til Amtsrådet, var ogsaa en af Landets ældre Amtmænd, som gav saadanne Valgretsbestemmelser det Slutmaal, at han mente ogsaa ved dem at kunne faae dygtige Amtsråd at arbejde med. Jeg sætter Pris paa dette Vidnesbyrd af en Mand, der ikke deser Forslagsstillernes politiske Betragtning, men har saa megen Erfaring og Indsigt i disse Forhold, at han kunde give et Forslag af den Bessaffenhed et saadant Slutmaal (En Stemme: Hvem var det?) Det var Amtmand Bruun i Præsto. Naar den ærede Minister vil søge at hævde, at det nu bestaaende Forhold er overensstemmende med den nu bestaaende Forsatningsordning, tror jeg ingenlunde, at han har Ret i det Omfang, han mener at have; men jeg skal indrømme, at han har mere Ret, naar han gør Sammenligningen med den nuværende Forsatning, end naar han stiller sig paa vort Standpunkt; thi Forskjellen mellem os og ham er netop den, at den ærede Minister synes at ville, at fordi vi have faaet en Grundlovsforandring og dermed et Forstelsammer af en anden Karakter end tidligere, skal vor fremtidige Udvikling i de forskellige Forhold gaa i den ved denne Grundlovsforandring betegnede Mand. Men det er ingenlunde Forslagsstillernes Mening. Det er netop det, der skiller og maa skille og blive Stridspørgsmaalet paa det ene og paa det andet Punkt. Vi sige, at skjøndt vi paa Grund af Tidernes Ugunst have faaet denne Forandring gennemført, betyder denne Forandring dog ikke Andet, end at vi have faaet et mere konservativt Forstelsammer, og maasse dette, at vi — Folket og dets af den almindelige Valgret udgaaende Repræsentanter — skulle anstrenge os yderligere nu end før for at faae gennemført heldige Lovforslag, men man har ingenlunde Ret til at paastaa, at vi dermed skulde have forandret Karakteren af vor hele Samfundsudvikling. Sunigrundlovens Mand betegner Udviklingens Mand, og ligesom Sunigrundloven var og er Folkets virkelige, ubestridelige moral-